

Chủ tịch Hồ Chí Minh với tình đoàn kết hữu nghị đặc biệt Việt Nam- Lào (1931-1949)

Năm 1931

Tháng 4, ngày 20

Nguyễn Ái Quốc viết Thư gửi Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương. Trong thư, Người phê bình cuộc Hội nghị Xứ uỷ Trung và Bắc trong "cách khai hội", "cách thảo luận", "vấn đề công tác" và "vấn đề tên Đảng".

Ảnh tư liệu

Về vấn đề tên Đảng, Người viết: "Trung đề nghị chờ bao giờ Cao Miên và Lào có đảng rồi sẽ nhập các đảng lại và đổi tên. Thế là các đồng chí Trung không hiểu chỉ thị Quốc tế nói rằng Đảng phải gồm cả vô sản ở Đông Dương và không hiểu nhiệm vụ Đảng là phải làm cho Lào và Cao Miên có đảng bộ".

NĂM 1939

Cuối tháng 7

Nguyễn Ái Quốc viết báo cáo gửi Ban Chấp hành Quốc tế Cộng sản. Trong đó, Người nhắc đến ngày Quốc tế Lao động 1-5-1939 có 40 người ở Thà Khẹt (Lào) tham gia biểu tình.

NĂM 1940

Tháng 7, ngày 12

Nguyễn Ái Quốc viết Báo cáo của Việt Nam gửi Quốc tế Cộng sản.

Trong báo cáo Nguyễn Ái Quốc viết về địa lý, dân tộc, chế độ chính trị, tài nguyên, nạn bóc lột, quốc phòng, phong trào giải phóng dân tộc, các tầng lớp xã hội và khuynh hướng của họ, các đảng phái ở Đông Dương và Việt Nam. Người phân tích tình hình Việt Nam sau khi chiến tranh châu Âu bùng nổ, sau khi Pháp đầu hàng Đức và động cơ hành động của Đảng.

Cuối bản báo cáo, Nguyễn Ái Quốc mong Quốc tế Cộng sản giúp đỡ để có thể mở rộng Mặt trận thống nhất các dân tộc bị áp bức, có thể lợi dụng mâu thuẫn giữa các nước đế quốc để giúp Đảng hoàn thành sứ mạng lịch sử của mình.

NĂM 1945

Đầu tháng 9

Chủ tịch Hồ Chí Minh cử đại diện của Chính phủ vào Vinh mời Hoàng thân Xuphanuvông ra Hà Nội.

Tháng 9, ngày 2

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận được thư của Hoàng thân Xuphanuvông.

Tháng 9, ngày 4

Tối, tại Bắc Bộ Phủ-Hà Nội, Chủ tịch Hồ Chí Minh gặp gỡ và tiếp thân mật Hoàng thân Xuphanuvông

Tháng 10, ngày 27

9 giờ, tại Bắc Bộ phủ, Chủ tịch Hồ Chí Minh họp báo. Buổi họp có sự tham dự của các phóng viên Hãng Thông tấn Mỹ, các phóng viên Trung Hoa (Trung ương Thông tấn xã, Trung ương nhật báo, Thanh niên nhật báo, Vân Nam nhật báo, Chính nghĩa báo), Hãng Thông tấn Pháp AFP và hơn 20 phóng viên Việt Nam.

Người trả lời vấn đề về các vấn đề thời hạn công bố Hiến pháp Việt Nam, Quốc dân đại hội, thể lệ Tổng tuyển cử, thái độ của Chính phủ Việt Nam với Lào và Campuchia, vấn đề tài chính và các đảng phái trong Chính phủ Việt Nam...

NĂM 1946

Tháng 1, ngày 1

Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi Thư chúc Tết Việt kiều ở Lào, Xiêm.

Trong thư Người viết:

“Lào và Việt là hai nước anh em. Mối quan hệ giữa hai dân tộc rất là mật thiết. Đối với kiều bào ta làm ăn sinh sống ở đất nước Lào thì Lào lại như là một Tổ quốc thứ hai. Tục ngữ có câu: “Bán bà con xa, mua láng giềng gần” ý nghĩa là như thế.

Vậy nên sự đoàn kết chẳng những bao gồm đồng bào Việt, mà bao gồm cả đồng bào Việt với đồng bào Lào. Đoàn kết chặt thì lực lượng to. Lực lượng to thì quyết thắng lợi.

Bây giờ, hai dân tộc ta tuy còn phải khó nhọc, nhưng tương lai của chúng ta rất là vẻ vang. Đến ngày Việt - Lào được quyền hoàn toàn độc lập, anh em ta sẽ cùng hưởng phúc thái bình.”

Tháng 2, ngày 14

Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi lời cảm ơn đến đồng bào cả nước, kiều bào ở Lào, Xiêm và Trung Quốc đã gửi hơn hai nghìn bức thư, điện và quà chúc Tết Người.

Tháng 4, ngày 8

Tám giờ, Chủ tịch Hồ Chí Minh dự cuộc họp Hội đồng Chính phủ nghe thư của ông J. Xanhtony yêu cầu cho lập nhiều trụ sở để giải quyết các vấn đề liên quan tới Pháp; bàn việc thương thuyết với Pháp để bảo vệ tính mệnh, tài sản của người Việt Nam ở Lào và tình hình quân sự.

Tháng 5, ngày 27

8 giờ 30, Chủ tịch Hồ Chí Minh dự cuộc họp Hội đồng Chính phủ. Hội đồng quyết định cử Huỳnh Thúc Kháng tạm thay Chủ tịch Hồ Chí Minh trong thời gian Người đi vắng và bàn vấn đề kiều bào ở Thượng Hải về nước, kiều bào ở Lào, vấn đề giảm thuế cho những tỉnh khó khăn và thu thuế hàng hoá của Pháp.

Khoảng tháng 12

Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi Lời kêu gọi Liên hợp quốc thông báo với Đại Anh Quốc, Trung Quốc, Hoa Kỳ, Liên Xô, và các nước thành viên khác của Liên hợp quốc về những việc đã xảy ra, nguyên nhân và trách nhiệm về cuộc xung đột vũ trang của Pháp ở Việt Nam...

Cuối Lời kêu gọi, Chủ tịch Hồ Chí Minh viết: “Đối với Lào và Miên, nước Việt Nam tôn trọng nền độc lập của hai nước đó và bày tỏ lòng mong muốn hợp tác trên cơ sở bình đẳng tuyệt đối giữa các nước có chủ quyền”.

NĂM 1947

Tháng 1, ngày 1

Chủ tịch Hồ Chí Minh thay mặt Chính phủ gửi tới toàn thể đồng bào, bộ đội, tự vệ và dân quân, thanh niên và các cháu nhi đồng lời chúc mừng “một năm mới đoàn kết, một năm mới kiên quyết kháng chiến, một năm mới thắng lợi”. Người thay mặt nhân dân cả nước gửi lời chào năm mới tới nhân dân Pháp, nhân dân Trung Quốc, Ấn Độ, Nam Dương, Xiêm, Miên, Lào... và nhân dân các nước dân chủ.

Tháng 2, ngày 12

Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi thư cho Chính phủ Cao Miên giải phóng. Trong thư Người viết: "Chính phủ và toàn thể nhân dân Việt Nam nhiệt liệt hoan nghênh việc thành lập một Ủy ban giải phóng Việt - Miên - Lào, mục đích theo đuổi đến cùng cuộc chiến đấu chung để chống đế quốc và thực dân Pháp". Người tin chắc rằng: "Các dân tộc ta, đã sẵn có một tinh thần tranh đấu cao, lại gắng đi tới một sự cộng tác chặt chẽ, thì thắng lợi thế nào cũng về ta, và chúng ta nhất định sẽ giành được độc lập".

Tháng 2, ngày 27

Chủ tịch Hồ Chí Minh viết thư cho ông Hoàng Hữu Nam, đề nghị:

- Nhắc ông Vũ Đình Huỳnh báo cáo tình hình ở Ninh Bình.
- Trả lời về việc giúp Lào và Campuchia.
- Tổ chức sơ tán cho Hoa kiều ở Sơn Tây.
- Báo cáo về tình hình ở Lào Cai.

Tháng 7, ngày 16

Chủ tịch Hồ Chí Minh trả lời phỏng vấn của một nhà báo nước ngoài. Người khẳng định nền độc lập, chủ quyền của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà và nêu rõ chính sách đối ngoại của Việt Nam là “thân thiện với tất cả các láng giềng Trung Hoa, Ấn Độ, Xiêm La, Cao Miên, Ai Lao, v.v., mà không thù gì với nước nào”.

NĂM 1948

Tháng 5, ngày 17

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận thư của Hoàng thân Xuphanuvông. Trong thư, Hoàng thân mong rằng nhân dân Việt Nam sẽ chiến thắng mọi kẻ thù vì nền độc lập và thống nhất của Việt Nam. Mong rằng sự hợp tác thắng thắn và trung thực giữa hai lực lượng kháng chiến Lào - Việt là sự bảo đảm duy nhất thắng lợi quyết định đối với chủ nghĩa đế quốc và chủ nghĩa thực dân Pháp, kẻ thù chung của nhân dân Đông Dương.

Tháng 9, ngày 4

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận được điện của Hoàng thân Thái tử Phétxarạt, Chủ tịch thực tế của Chính phủ lâm thời nước Lào tự do và độc lập hỏi về số tiền Việt Nam quyết định cho Lào vay để cải tổ cuộc kháng chiến Lào.

NĂM 1949

Tháng 11, ngày 10

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận điện của ông Nguyễn Đức Quỳ, phái viên Chính phủ Việt Nam Dân chủ Cộng hoà tại Thái Lan báo cáo về việc gửi phái viên Chính phủ Trung ương tại Bắc Bộ, giới thiệu một số lãnh tụ Lào độc lập: Hoàng thân Xuphanuvông, Chaleun, Chinda, Nhem, Phoun sang gặp Người và Chính phủ để bàn về công việc kháng chiến của hai nước.

Tháng 12, ngày 19

Chủ tịch Hồ Chí Minh nhận được thư của Hoàng thân Xuphanuvông chúc mừng thắng lợi trong kháng chiến, chúc tình hữu nghị đoàn kết Việt-Lào ngày càng bền chặt.

Khoảng cuối năm

Chủ tịch Hồ Chí Minh gửi thiệp thư cho Ban Xung phong Lào Bắc. Thiếp thư có đoạn:

“Kiến lập căn cứ địa Lào độc lập là nhiệm vụ cần kíp. Ban Xung phong Lào Bắc phải ra sức gây cơ sở quần chúng trong vùng địch kiểm soát.

Tôi chúc Ban Xung phong Lào Bắc chóng thành công, khu giải phóng Lào độc lập chóng thành lập.”

Khoảng cuối năm, Chủ tịch Hồ Chí Minh mời Hoàng thân Xuphanuvông từ Thái Lan sang Việt Bắc làm việc với Người.

Theo Tạp chí Tuyên giáo

(Nguồn: Bảo tàng Hồ Chí Minh, Biên niên sự kiện Chủ tịch Hồ Chí Minh với tình đoàn kết hữu nghị đặc biệt Việt Nam- Lào, Nxb.CTQG, H.2007.).